כבוד ועונג שבת

שאלת כיוון

איך שטיפת רצפה ביום שישי קשורה לפרוסת עוגה בשבת בבוקר?

על המפה

השבת נמשלת למלכה, ואנו מצווים לקבל אותה בשמחה: ״וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג, לִקְדוֹשׁ ה׳ מְכֻבָּד״. חז״ל אומרים: המכבד והמענג כפי כוחו זוכה לעונג רוחני ומחילה על עוונותיו.

- כבוד שבת: מתכוננים לקראתה – לובשים בגדים חגיגיים ונקיים, מסדרים את הבית ופורסים מפה נקייה.
- עונג שבת: תענוג לאדם– מאכלים מיוחדים, נרות דולקים, מנוחה, שחרור מדאגות ועסקים, ושמחה אמיתית.

מושגלי

ערב שבת

שאלת כיוון

כשמישהו אומר "ערב שבת", הוא מתכוון לשישי בבוקר או לסעודה בלילה?

על המפה

בניגוד לבלבול הנפוץ, זהו שמו ההלכתי של כל יום שישי שלפני השבת:

- הזמן המדויק: מתחיל ביום שישי בבוקר ומסתיים עם כניסת השבת.
- משמעות המושג: יום המוקדש כולו להכנות, ניקיונות ובישולים לכבוד שבת המלכה.

לדוגמה:

הודעה: "ניפגש בערב שבת ב-11:00!" הכוונה היא ליום שישי בבוקר, לא לליל שבת.

לשורך שבת

שאלת כיוון

נותרו דקות ספורות לכניסת השבת – האם מותר לעזור לחבר ולתפור לו כפתור שנקרע?

על המפה

עשיית פעולה או מלאכה שמכינה ומשרתת ישירות את השבת הקרובה, אך ורק כדי ליהנות מתוצאותיה בשבת.

לדוגמה: לתקן בגד בערב שבת, כדי שיוכל ללבוש אותו בסעודת השבת.

מושגלי

מְלָאכֶת מַחֲשֶׁבֶת

מְלָאכָת עֲרָאי

שאלת כיוון

נותרו דקות ספורות לכניסת השבת – האם מותר לעזור לחבר ולתפור לו כפתור שנקרע?

על המפה

חז״ל אסרו מלאכת קבע (עבודה מקצועית/מסחרית) מזמן מנחה קטנה בערב שבת. מלאכת עראי (תיקון קל ומזדמן) מותרת.

דוגמא: חיזוק בורג רופף בכיסא או תיקון קל נחשב מלאכת עראי ומותר.

שָׁעָה יְמִינִית

שאלת כיוון איך ייתכן ששעה אחת יכולה להשתנות: להיות 70 דקות או 50 דקות?

על המפה

מקובל שכל שעה היא 60 דקות. ההלכה מחלקת את שעות האור או החושך ל-12 חלקים שווים. בקיץ השעה ארוכה יותר ובחורף קצרה יותר, ולפיה נקבעים זמני המצוות.

לדוגמה: סוף זמן קריאת שמע ותפילה – סוף השעה השלישית של היום, אך הוא משתנה לפי השעון שלנו.

ב"ה

מִנְחָה וּמַעֲרִיב

מִנְחָה וּמַעֲרִיב

שאלת כיוון

מתי מתפללים מנחה – מיד אחרי ארוחת הצהריים או ממש לקראת השקיעה?

על המפה

מקובל שכל שעה היא 60 דקות. ההלכה מחלקת את שעות האור או החושך ל-12 חלקים שווים. בקיץ השעה ארוכה יותר ובחורף קצרה יותר, ולפיה נקבעים זמני המצוות.

לדוגמה: סוף זמן קריאת שמע ותפילה – סוף השעה השלישית של היום, אך הוא משתנה לפי השעון שלנו.